

Potrditev kmetijskih podružnic.

Glavni odbor Kmetijske družbe v Ljubljani je v svoji seji dne 28. novembra 1929. leta sprejel sledeči sklep:

Glavni odbor, izvoljen na ustanovnem občnem zboru, ima po § 47. družbenih pravil dolžnost, sprejeti bodisi kot redne ali izredne člane one, ki so plačali članarino v teku tega leta Kmetijski družbi za Slovenijo in ki odgovarjajo pogojem teh pravil, ne da bi morali za tekoče leto plačati še kake prispevke iz naslova članarine, in ki se prijavijo za člane.

Ravno tako ima tudi pravico, po § 33 dr. pr. potrditi kmetijske podružnice.

Posluževaje se te svoje pravice je glavni odbor sklenil, da z današnjim dnevom potrdi vse tiste podružnice, ki so v tekočem letu obstojale.

Obenem razveže dosedanje načelnike kotčasne upravitelje družbene imovine pri podružnicah njih dolžnosti, ki jim jih je poverilčasni upravitelj premoženja Kmetijske družbe za Slovenijo.

Istočasno pa pooblasti vse bivše podružnične z njihovimi načelniki vred, da prevzamejo pri podružnicah vso družbeno imovino in jo upravljajo po dosedanjih smernicah, toda v smislu sedanjih družbenih pravil do ustanovnega občnega zbora podružnice, ki ga bo sklicati začetkom novega leta, ko bodo potrjeni člani, ki so poravnali članarino za leto 1930.

Za poslovanje podružnic je od izvolitve do tega ustanovnega občnega zbora sedanji podružnični odbor odgovoren tako, kakor to predpisujejo družbena pravila in poslovnik za podružnice.

Ravnotako mora ta odbor izvoliti v občinski kmetijski odbor zastopnika, kakor ga predpisuje kmetijski zakon, in za katerega izvolitev je že Kmetijska družba v Ljubljani pred svojo razpustitvijo doposlala podružnicam navodila po posebni okrožnici. Ako so se te volitve že izvršile pred razpustom podružnic, ostanejo v veljavi in naj se dotični zastopnik prijavi županstvu.

Za glavni odbor Kmetijske družbe
v Ljubljani

Predsednik:

Oton Detela, s. r.

Kako nabirati člane za leto 1930?

Ustanovni občni zbor Kmetijske družbe v Ljubljani je dne 16. novembra t. l. sklenil, da ostane članarina za leto 1930 kakor doslej

t. j. 20 Din.

Od teh si pridržijo po 5 Din delujoče podružnice, to so tiste, ki štejejo najmanj 20 udov in same pobirajo članarino. Od članarine, plačane naravnost pri družbi, ne dobijo podružnice nikakega prispevka. Kmetijska družba je vsem načelnikom podružnic razposlala nabiralne pole z imeniki članov, ki so bili že letos družbeni člani, oziroma so se za to priglasili.

Načelniki morajo na podlagi teh imenikov nemudoma začeti s pobiranjem članarine za leto 1930, in sicer od dosedanjih članov, kakortudi od na novo priglasenih.

Načelnik ne sme nikogar odkloniti, ki se je priglasil za člana in odgovarja zahtevam § 5. družb. pravil, ampak ga mora vpisati za rednega ali izrednega člana, če je plačal članarino.

Tisti člani, ki so v tem letu plačali udnino, pa jim bivši glavni odbor Kmetijske družbe v Ljubljani ni pošiljal »Kmetovalca«, torej jih ni sprejel

niti kot člane, niti kot naročnike lista, pa se jim članarina tudi ni vrnila, so kot taki označeni v imenikih ter imajo članarino plačano že za leto 1930. bodisi kot redni ali izredni člani.

Ko bo načelnik pobral članarino od bivših in novih udov, naprosi županstvo dotične občine, da mu pod uradno odgovornostjo potrdi, kateri tamkaj vpisanih članov se dejansko pečajo s kmetijstvom in redijo najmanj eno govedo oz. odgovarjajo drugim pogojem § 5. družb. pravil. Samo ti lahko postanejo redni člani, ki edini smejo voliti in voljeni biti.

Županstvo naj na imenikih napiše približno naslednjo izjavo: »Podpisano županstvo potrjuje, da se v tem imeniku pod števil. . . vpisani člani res bavijo s kmetijstvom in redijo najmanj eno lastno govedo.

Vsi drugi so lahko izredni člani in se morajo v imeniku podružnice kot taki vidno označiti.

Z nabiranjem članarine naj se takoj prične in po možnosti dopslje družbi sezname s članarino vred že do konca decembra t. l.,

najkasneje pa do 15 januarja 1930.

Imeniki brez članarine se ne bodo upoštevali! Če se pobiranje članarine pravočasno ne izvrši, ne bo mogoče zakasnelim udom dostaviti prvih števil kmetijskega glasila »Kmetovalec«.

Na podlagi dospelih imenikov in članarine bo glavni odbor potrdil sprejem rednih in izrednih članov.

Šele potem smejo podružnice razpisati podružnične ustanovne občne zbornice, ki morajo biti najmanj 14 dni preje objavljeni v »Kmetovalcu« in najmanj 21 dni preje javljeni Kmetijski družbi. Podružnični občni zbori, ki bodo z ozirom na nova pravila ustanovni, se bodo vršili torej šele po novem letu 1930 l.

Morebitne pritožbe priglašanih udov proti bivšim načelnikom morajo temeljiti na dejstvih in biti takoj javljene glavnemu odboru, ki jih bo presojal in ukrenil potrebno, da se upošteva družbena pravila.

Podrobna navodila o izvedbi ustanovnih občnih zborov podružnic, o volitvah podružničnih odborov in delegatov za družbeni občni zbor bodo sledila po novem letu

Kmetijska družba v Ljubljani.

Nova Kmetijska družba.

V časopisju je bilo že objavljeno, da je bila Kmetijska družba za Slovenijo z odlokom banske uprave razpuščena, ker ni vršila svojih nalog tako, kakor so ji predpisovala njena pravila. Namesto nje je bila ustanovljena Kmetijska družba v Ljubljani, ki je prevzela vse naloge bivše družbe in dalje vrši njeno delovanje brez zastoja.

Obenem s staro Kmetijsko družbo so bile razpuščene tudi vse njene podružnice. Družbeno premoženje, ki se nahaja pri teh, je bilo začasno izročeno v oskrbo načelnikom. Sedaj pa je glavni odbor v smislu družbenih pravil za letošnji sprejel vse člane in potrdil tudi vse sedanje podružnice z dosedanjimi odbori, z veljavnostjo do novega ustanovnega občnega zbora vseh podružnic. Na tem zboru se bo na podlagi novih pravil z rednimi člani po proporciju izvolili novi podružnični odbor.

Nova pravila so tako sestavljena, da se iz njih razvidi stremljenje po ustanovitvi kmetijske zbornice, katero naši kmetje že tako dolgo zaman zahtevajo. Ze v prvem paragrafu je razvidno, da hoče postati družba prava kmetijska zastopnica, kajti označena je kot kmetijsko stanovsko društvo. Kot tako ima pa dolžnost, sprejeti kot redne člane vse kmetovalce, ki odgovarjajo § 5 družbenih pravil. V novi družbi bo torej prostora za vsakega kmetovalca brez izjeme; noben načelnik ga ne sme odkloniti. In to je tista važna odredba, s katero se je hotelo povdariti, da je Kmetijska družba določena za vse kmetovalce Slovenije in ne samo za gotov omejen krog.

Sedaj pa imate besedo vi kmetje: Na Vas je, da podprete to novo Kmetijsko družbo, da ji pristopite kot člani in da potom svojih podružnic po-

veste, kje Vas čevelj žuli. Kdor stoji ob strani, ta samo ovira delo, škoduje pa sebi in drugim.

Poglejte druge stanove! Kje je kak trgovec, ki ni včlanjen v Trgovski zbornici, kje obrtnik, ki ne sodeluje pri svojih obrtnih zastopstvih, kje delavec, ki ne plačuje za svojo delavsko zbornico itd. Samo kmet je bil tako malozaveden, da se ni brigal za svoje stanovsko zastopstvo.

Danes pa se mora končati s to malomarnostjo! Kmet mora vedeti, da je Kmetijska družba njegova in zato se mora tudi sam za njo pobrigati in pri njej sodelovati potem svojih podružnic. Samo potem nje pride do svojih pravic in do zboljšanja svojega gospodarskega stanja. Zato vsak pravi kmet mora postati član

Kmetijske družbe v Ljubljani.

Posestnik Ant. Marinček:

Nekaj o zložbi zemljišč.

Po večini imamo kmetje v Sloveniji svoje kmetije razkosane tako na drobno, da je posestvo, ki meri 8 do 10 ha, sestavljeno iz 30 do 40 malih parcel. Vsaj pri nas na Krškem polju je tako, drugod pa mislim, da tudi ni dosti boljše. Da je na tako malih njivah nemogoče se poslužiti sredstev, ki jih kmetu nudi današnja tehnika, je samoposebi umevno. Naš kmet je navezan le na drago in težko ročno delo. To se zlasti občuti ob žetvi in košnji. Delavcev, ki drugače najdejo na kmetiji zadostne zaposlitve, takrat občutno primanjkuje. Tako se ima marsikatera kmetska žena ravno žetvi zahvaliti za svoj prerani grob, ali pa vsaj za svojo bolehnost, ki si jo je nakopala, ko je kot mati in gospodinja napela vse svoje moči, da se je opravilo to trudapolno delo ob pravem času.

Da nam izgublajo delavci, ko se prestavljajo iz ene njivice na drugo, dragocen čas, je jasno. Koliko stotisočev kmetskega denarja gre za razne pravde, ker na tolikih mestih me-

jijo eden na drugega. Koliko pa stoji rodovitne zemlje neobdelane čisto brez haska v takozvanih mejnikih. Vzemimo, da ima kmet 30 njivic, pri vsaki pusti eno brazdo za mejnik (eno pa sosed), tako mu stoji 30 brazd, kar bi bila že lepa njiva, brez koristi, da, še škodi mu, ker se redi na teh mejnikih različen plevel, zlasti ro-bida.

Ne bom dalje našteval slabih strani razkosanosti naših posestev, saj jih vsak kmet sam občuti. Povedal bi le, da se da temu zlu čisto lahko odpo-moči. Kako pa? Z zložbo zemljišč. Kaj pa je zopet to? Že besede same nam povedo, da se zemljišča zložijo, to se pravi: če si imel dosedaj 20 do 30 njiv, boš zanaprej imel le eno ali dve, kvečjemu tri, te pa toliko večje, da boš imel prav tako veliko posestvo kot do sedaj.

Že vidimo, da marsikdo maje z glavo, češ, to pa ne bo šlo. Tam, kjer je zemlja po kakovosti enaka, že, tam pa, kjer je različna, pa ne gre.

Vprav zato sem pa rekel, da boš dobil eno dve ali pa tri njive. To bi se reklo: če je zemlja, ki pride v poštev, enako dobra, dobi vsak interesent eno veliko njivo, če je nekaj zemlje dobre, nekaj pa slabe, boš dobil vse dobre njive združene v eno parcelo, slabe pa v eno. Če pa bi bila zemlja še bolj različna, recimo, da je izpostavljena poplavi itd., bi pa dobil tri njive. Preveč malenkostni seveda bi ne smeli biti.

Mislimo si sedaj tako lepa zložena zemljišča. Poleg tega, da nam to nudi vse one ugodnosti, ki sem jih že naštel, nam bi bilo mogoče se oprijeti tudi sadjarstva, ker okoli teh velikih njiv bi si lahko nasadili sadno drevje. Tudi nevarnost kraje je manjša, ker lažje pazim na eno ali dve njivi, kot pa na 30. Glavno je pa to, da bi lahko potem svojo zemljo pričeli obdelovati s stroji.

Ker pa so stroji, zlasti večji, dragi ter si jih posamezni mali kmet, kot nas je največ v Sloveniji, sam ne mo-

re nabaviti, bi se po vaseh ustanovile strojne zadruge, ki bi svojim članom posojevale potrebne stroje.

Nastane še vprašanje, kako pa to izpeljati ter koliko bi vse tole stalo. Na oboje nam je že lepo poljudno dal pojasnilo g. dr. Franc Spiller-Muys v svojem članku »O zložbi ali komasaciji zemljišč« v letošnjem Kmetovalcu od 1. junija štev. 11.

Kakor posnemamo iz tega članka, se prošnja za zložbo zemljišč naslovi na oblastnega komisarja za agrarne operacije. Možna so pa sprejeti take prošnje na zapisnik tudi sreska poglavarstva, okrajni ter obč. odbori in notarji. Prošnja mora podpisati najmanj ena tretjina lastnikov, ki pa morajo plačevati vsaj polovico vsega zemljiškega davka, od sveta, ki za zložbo v poštev pride, ali pa polovico lastnikov zložbenega sveta brez ozira na velikost posestva ali davka.

Kaj pa stroški po zakonih, ki so veljavni v Sloveniji, plačajo udeleženci le zemljemerske stroške, ki pa so razmeroma majhni. Vse druge stroške za obravnave itd. nosi država. Tudi so vse prošnje in vloge, vsi zapisniki, vsi listine in izjave kolka proste. Brezplačno se uredi tudi zemljiška knjiga in kataster. Prepričan sem pa, da bi se z ozirom na veliko važnost te akcije za napredek kmetijstva, s tozadevno prošnjo na našega bana dalo doseči, da bi isti v obliki podpore plačal tudi stroške za zemljemerca.

Tako, tovariši kmetje, vidimo, da nam gredo oblasti na roko; zavijajmo si tudi sami rokave ter začnimo, da si izboljšamo svoj položaj. Prišli smo z obdelovanjem svoje zemlje po večini do največje možnosti umne obdelave; dalje ne moremo. Odstranimo oviro, dokler je še čas, da nas ne prehitte na polju kmetijstva naši južni bratje, ki imajo veliko boljše pogoje za napredek. Če ne bomo več in pa z manjšimi stroški pridelovali, ni več daleč čas, ko se nam kmetovanje ne bo več izplačalo ter bomo morali iskati delo

v tovarnah in v tujini. Zapomnimo si pa, da več in ceneje pridelovati se da poleg drugega le s pomočjo strojev. S stroji se da delati pa le tam, kjer je zemlje več skupaj, torej na večjih parcelah. Zato pa kličem še enkrat, kmetje tovariši, storimo korak naprej!

Na delo za zložbo zemljišč!

Gospodarsko pismo iz Suhe krajine.

Pred nekim dnem je bilo v Slovenscu, da se Suha krajina dviga. Res smo pričeli napredovati in zelo zadovoljno je vse prebivalstvo, ker je bila dobra letina. Veliko se je pridelalo.

V naši Suhi krajini je treba dobro premisliti, kako bo kdo kril stroške na svojem imetju. Večinoma je skalovje in grmovje. Ko bi prišli ljudje iz boljših krajev k nam, bi morali kmalu poginiti, ker je prelabo in preveč »trpežno«. A mi se pa še precej dobro držimo. Prvič imamo veselje do svojega imetja in dela in drugič — izprosili smo si električno moč, ki nam daje luč in žene žage, mline in drobilce za pesek. Očistili bomo njive od kamenja in bomo to zmelili v pesek. S tem bomo napravili gnojnične jame, vodnjake, napajališča itd. Nabavili bomo tudi stroje za izdelovanje strešne opeke. Napravili bomo po vaseh vodnjake, ki bodo služili ob času suše ali ognja. Imamo tudi poseben odbor vaških mož, na katere se lahko zanesemo in kateri skrbijo za gasilsko orodje, pota in napajališča. Pašnike imamo lepo v redu, pa še zboljšati jih moramo.

Pobrigali se bomo za boljšo vrsto živine in za poljska semena, tako da bomo vsemu prebivalstvu ustregli. Samo nekateri reveži so pri nas, katerim ne moremo pomagati. Zadolženi so, eni prizadeti od vojne, drugi trpe radi nezgod in se mučijo noč in dan na svojem imetju, a vse zaman. Če nimamo kmet živine, pa tudi ni gnoja. Takim revežem bi bilo pomagati s kakim državnim brezobresnim posojil-

lom, za kojega pravilno uporabo bi lahko jamčil ali skrbel izvoljeni vaški odbor.

Nadalje je treba našega kmeta malo poživeti, da bo bolj podjeten kot je sedaj. V prvi vrsti bi se morali premožni gospodarji pobrigati, da bi se napravilo kako podjetje, da kaj pripravimo za našo mladino, da zaposlimo naše delavce. Kadar pride slučaj, da namerava kdo napraviti tovarno ali kako drugo podjetje — bodite ljudem naklonjeni in dajte jim sveta za graditev! Vsak naj bi skrbel za napredek, da bi ne bilo tako kot je sedaj pri nekaterih gospodarjih, ki se nič ne brigajo za nobeno stvar. Prodali so gozlove in do danes niso nič nasadili in kar *puste goličave* ter se nič ne brigajo za svoje potomce.

Vem za vas, ki ima sto številk, pa nobenega pravega gospodarja. Če bi bili razumni, bi se dalo pridobiti veliko denarja. Mučijo se noč in dan, a vse zaman. Primanjkuje jim denarja in živil. Polja bi se dala še izčistiti in vsak kmet bi lahko redil 6 do 10 krav. Nadalje bi se lahko pridelalo pri vsaki hiši dva vagona krompirja. Če bi ga po 1 Din prodali, bi to zneslo na leto 20.000 Din. Vse to bi se pridelalo poleg drugih pridelkov. Tudi vem za vas, ki ima 600 oralov zemlje (pašnik) in jim nič ne koristi. Mladina pa gleda v zrak, kdaj bo prišel kak poziv, da bo šla v tujino. Prosim, ali je to kako gospodarstvo? Zakaj bi hodili naši ljudje v tujino, ko je dovolj zemlje v naši državi?!

Imam načrt, po katerem bi si lahko pridobili blagostanje. Sedva ni misliti na tako zboljšanje takoj prvo leto; uspeh bi se pokazal še le v drugem ali tretjem letu. Polgruntar bi zaslužil povprečno na dan v tretjem letu 100 Din in ne bomo od nikogar odvisni, razen od vremenskih nezdod.

Naš gospodar gre v vsak bližnji sejem in še žena z njim. Pustita živino in družino kar doma. Kolikokrat se pripeti kakšna nesreča. In hodi nad polovico ljudi iz vasi na sejem brez opravka. To so samo *kmetički stroški*.

Dober gospodar ne gre nikoli na sejem kupovat in prodajat. Proda lahko vse doma in kupi tudi. Zato pa pri nas trgovine propadajo, ker vse leti na sejem. Doma pa kupujejo takrat, kadar nimajo denarja. Lahko rečem da so *sejmi kmetom v pogubo*. A. V.

Denar.

g Vrednost denarja 3. t. m. Na curiški borzi so plačevali naš dinar po 9.1275 centimov. Na ljubljanski blagovni borzi so se tuje valute nakupovale po naslednjih cenah: 1 angleški funt 275.40 Din, 1 amer. dolar 56.34 Din, 1 holandski goldinar 22.78 Din, 1 nemška marka 13.51 Din, 1 švicarski frank 10.96 Din, 1 madžarski pengő 9.89, 1 avstrijski šiling 7.95 Din, 1 belgijski belg 7.90 Din, 1 poljski zlatnik 6.35 Din, 1 italijanska lira 2.97 Din, 1 francoski frank 2.22 Din, 1 češka krona 1.67 Din. — Denarni zavodi plačujejo pri nakupu od zasebnikov po nekoliko nižjih cenah, prodajajo jih pa nekoliko dražje. Z ozirom na ustaljenost skoraj vseh valut pa tudi ta razlika pri solidnih zavodih ni velika.

Cene.

g Kupčija z jajci. Povpraševanje po svežem blagu je živahno, zato so tudi nakupne cene višje. Pri nas se plačujejo pri nakupu po 1.55 do 1.60 Din za komad. Romunsko blago je cenejše in dela našim izvozničarjem precejšnje konkurenco v Svici. Pričakovati je, da bodo cene našemu blagu z ozirom na bližajoče se praznike še nekoliko porasle.

g Žitno tržišče. Ko je cena pšenice na svetovnem trgu vsled dobre letine padla, je temu padcu naravno sledila tudi naša država. Cene so šle pri nas pa še nižje, zato je začel tudi izvoz v taki meri, da smo že v prvi polovici te sezone izvozili velik del presežka letošnje letine. Potem je naenkrat kupčija zastala in cene so bile pod vplivom svetovnega položaja, posebno z ozirom na borzno katastrofo v Ameriki

izredno nizke. V zadnji dobi se je pa položaj na svetovnih tržiščih nekoliko zboljšal in temu pojavu se je pridružil tudi domači trg. Cena pšenici se je dvignila na 197.50—205 Din za 100 kg in začela je zopet kupčija za izvoz in za preskrbo domače potrebe — Pri koruzi pa še ni opaziti posebnega zboljšanja in ji je cena še vedno nizka od 120 do 140 Din za 100 kg. Kupčija se še ni mogla razviti. Večje povpraševanje je po ovsu in krmilnem ječmenu, ki pa nista spremenila cene.

g Ljubljanska blagovna borza. Tu Tudi pri nas so se cene žitu, posebno pšenici, od zadnjega tedna nekoliko dvignile ter notirale na ljubljanski blagovni borzi pri vagonških dobavah franko vsaka postaja Slovenije za 100 kg: Baška pšenica 77 kg težka 232.5—235 Din, 78 kg težka 240—242.5 Din, moko »O« franko Ljubljana 365—370 Din, umetno sušena koruza 192.5 do 195 Din, času primerno suha 170 do 172.5 Din, činkvantin umetno sušen 245—247.50 Din, ječmen bački 205—207.50 Din, oves bački 195—197.50 Din, rž 200—205 Din.

g Tržišče lesa. Povpraševanje po drvih je nekoliko ponehalo, ker ponujajo producenti le sveže ali polsuho blago. Nekoliko je temu krivo tudi trajajoče deževno vreme. Sicer se je pa tudi konzum letos že pravočasno založil z drvami tako, da ni odslej pričakovati večjega povpraševanja. Brazilija v Južni Ameriki išče velike množine mehkega rezanega lesa, smrekovino na živ rob rezano, postavljeno na Sušak in vkrcano na ladjo. Dolžina od 4 m naprej. Naši trgovci, oziroma producenti prodajajo pa les večinoma franko postaja naloženo v vagone. Morali bodo začeti tudi s ponudbami za blago naloženo na ladje, ker je to pri prekmurski trgovini običaj. Bukove hlode zahteva Severna Italija, medtem, ko se Srednja Italija zanima za trame. V splošnem pa kupčija ni živahna.

g Vinska kupčija. V nekaterih vinorodnih okoliših Slovenije se vinska kupčija živahno razvija v drugih pa zaostaja. Tako poročajo iz Sromelj v

oreziske mokraju, da so letošnji pridelek že precej razprodali po cenah 4.50 do 8 Din za liter. Temu je vzrok letošnja dobra kapljica. V Sv. Križu pri Kostanjevici pripravljajo vinski sejm za 5. decembra. Iz drugih krajev pa prihajajo poročila, da je kupčija mrtva. — Iz Dalmacije javljajo, da je tam povečini le malo povpraševanja po letošnjem pridelku. Bela vina se trgujejo po 3.50—4, črna po 2.75 do 3.50 Din za liter. Kupčija je pa sploh bolj mrtva.

g Semenska kupčija. Domača ali črna detelja je bila dolgo časa, odkar se je pojavilo na trgu novo seme, v padanju. Sedaj se je cena nekoliko ustalila in se plačuje seme z 97% čistote in 88% kaljivosti po 17—18.50 Din za kg — Tudi lucerna francoska in italijanska nazadujeta v ceni. Danes se plačuje prvovrstno seme 97-88 in plombirano z državno plombo: francoska 20 Din, italijanska 14—16 Din. — Krmilna pesa je letos zelo draga in se plačuje Mamut rdeča 22—24 Din, Eckendorfe rumena po 32 Din kg.

g Nazadovanje svetovnih cen. Narodna banka je objavila, da so cene v trgovini in industriji v zadnji dobi znatno nazadovale. In sicer je znašal v naši državi indeks cen (povprečna višina vseh cen v trgovini na debelo) v septembru 96.2 napram 107.2 v septembru preteklega leta (1926 — 100) — Toda tudi v drugih državah kaže indeks cen sličen pojav, ki je v ozki zvezi s padanjem cen na važnih svetovnih tržiščih. To nazadovanje cen so pospešili v zadnjem času še dogodki v Zedinjenih državah, kjer je tamkajšnji borzni polom zelo poslabšal ameriško gospodarsko konjunkturo, kar pa zaenkrat še ni razvidno iz mesečnih poročil, ampak se bo pokazala šele po dveh do treh mesecih. V oktobru je znašal indeks cen letos v primeri z lani: v Zedinjenih državah 96 napram 98 ((merilo tvori leto 1926 s 100); v Angliji 129.5 napram 137; v Franciji 123.5 napram 131; v Nemčiji 135 napram 140 in v Švici 142 napram 145.

Živina.

g Ljubljanski živinski sejem. Na zadnji živinski sejem je bilo prignanih 206 konj, 49 volov, 60 krav, 15 telet in 177 prasičev za rejo. Prodanih pa je bilo 24 konj, 39 volov, 26 krav, 13 telet in 120 prasičkov. Cene volom so nekoliko popustile. Dogon je bil slabši kakor na prejšnjem sejmu in kupčija bolj mrtva. Za kg žive teže so plačevali kupci naslednje cene: voli I. 10.25 Din, II. 9.50 Din, III. 8.50 Din, krave debele 6—7 Din, krave klobasarice 3.50 do 5 Din, teleta 13—14.50 Din. Prasiči za rejo po velikosti in kakovosti toda po nižjih cenah nego zadnjič.

g Mariborski goveji sejem. Na 26. novembra je bilo prignanih 6 konj, 9 bikov, 60 volov, 299 krav in 7 telet, skupaj 381 glav. Prodanih je bilo 218 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 38. Cene so ostale neizpremenjene: voli debeli 8.50—9 Din, poldebeli 7—8 Din, klavne krave debele 9—10 Din, plemenske 6—8 Din, klobasarice 3.75 do 4.50 Din, molzne in breje 7—8 Din, mlada živina 7.50—9 Din za kg žive teže.

Razno.

g Ugodnosti hmeljarjem pri plačevanju davkov. Hmeljarsko društvo za Slovenijo je zaprosilo finančno direkcijo v Ljubljani za odpis zemljarine od hmeljskih nasadov. Ta oblast mu je pa poslala odgovor, da se padanje hmeljskih cen ne more upoštevati pri prirerbi oziroma izterjevanju zemljarine, ker ne gre za element nezgodo. Pač pa se dovolijo na prošnje posameznikov plačilne olajšave pri dospelih oziroma zaostalih davkih. Take prošnje rešuje finančna direkcija, ako zaostatek ne presega 10.000 Din, pri večjih zaostankih pa ministrstvo financ. Finančna direkcija bo prošnje za plačilne olajšave upoštevala, kolikor ji to omogočajo veljavni predpisi.

g Izredno visok izvoz pšenice. V neseču oktobru smo iz naše države izvozili nič manj kot 13.862 vagonov pšenice v vrednosti 298.1 mili. Din.

Od početka julija je skupno šlo iz države 38.980 vagonov pšenice v vrednosti 879 milijonov Din. Ta izvoz je bil za 490 milijonov večji nego lanski. V ostalem smo v oktobru izvozili še 1555 vagonov koruze v vrednosti 25.2 milijona Din in 209 vagonov moke v vrednosti 6.8 milijonov Din. Napram izvozu v oktobru preteklega leta je znatno nazadovala vrednost izvoza hmelja, in sicer od 76 na 10 milijonov Din. Povečal se je posebno izvoz fižola od lani 14.4 na letos 41.1 milijonov Din, sadja od 25 na 35 milijonov, jajc od 26 na 35 milijonov, prasičev od 24 na 41 milijonov itd. Ves izvoz je letos dosedaj za 1100 milijonov večji nego lani.

g Izvoz prasičev-pršutarjev v Anglijo. Po informacijah nemškega industrijalca Hausmana bi lahko naša država izvozila v Anglijo velike množine prasičev-pršutarjev. Tja se namreč uvaža vsak teden okrog 700.000 komadov takih prasičev v zaklanem stanju, brez glave in nog, težkih okrog 65 angleških funtov. Za te vrste prasičev so cene v Angliji izredno visoke (26 do 27 Din za kg franko Anglija). Pri izvozu takih prasičev je posebno hudo prizadeta Slovenija, odkar je Avstrija povišala uvozno carino na živali do 110 kg teže. Če bi se pri nas vzrejevali taki prasiči, bi lahko na teden izvozili 5 do 10 tisoč komadov. V Bolgariji se je organizirala družba, ki hoče letno izvoziti v Anglijo 1 in pol milijona prasičev. Tudi pri nas bi morali s tem začeti — Toda ne samo Anglija, ampak tudi Francija in Egipt rabijo take prasiče. Glavno je, da se organizira stalna reja in s tem v zvezi tudi reden izvoz.

g Avstrija bo ponovno zvišala agrarne carine. Kmetijski minister bo predložil parlamentu svoj agrarni program, v katerem bo predlagal povišanje carin na žito in moko ter ukrepe za zaščito prasičereje, mlekarstva in mlinške industrije. Carina na žito se naj poviša od 2 na 6 šilingov, obenem z uvedbo izravnalnih pristojbin. Carina na moko od 5 na 8 šilingov. Minimalna teža za carine prost uvóz prasičev se

poviša od 110 na 125 do 135 kg itd. Ta predlog bo gotovo predrl in prizadeta bo v prvi vrsti naša država.

g) **Nemški zakon o izvozu hmelja.** Narodno-gospodarski odbor nemškega parlamenta je sprejel zakonski predlog, po katerem se mora v svrhu zaščite kakovosti hmelja v prometu vpeljati označba krajevnega izvora. Manjvredne vrste hmelja se bodo izključile od uradnega označevanja izvora. Ta zakon se bo začel izvajati pričetkom prihodnje hmeljske kampanje. — Pripomniti treba, da se je tudi pri nas že pred par leti skušalo vpeljati tak zakon, toda proti njemu so bili ravno tisti hmeljski trgovci in prekupci, ki danes največ vpijejo po njem. Naravno, saj se je to maščevalo največ nad njimi v zadnjih, ko so bile kupčije s tako raznovrstnim blagom tako slabe.

g) **Leta 1930 praznuje Ljubljanski velesejem desetletnico svojega obstoja in delovanja.** V proslavo tega jubileja se bo vršil od 29. maja do 9. junija X. Jubilejni vzorčni velesejem. Ta prireditev bo posebno bogata in pestra in naj bo zlasti revija domače produkcije. Na tem velesejmu naj ne manjka nobena zavedna domača industrija, razstavljeni naj bodo vsi domači industrijski in obrtni proizvodi.

g) **Velika šumarska in lovska razstava,** katere se udeleži z najrazličnejšimi razstavnimi predmeti cela država, se vrši v vseh prostorih ljubljanskega veselejma (40.000 kv. m. prostora) v dnevih od 31. avgusta do 15. septembra 1930. Razstava bo obsegala: a) **Gozdarstvo:** 1. Vrste gozdnih dreves in grmovja. 2. Vzgoja gozda. 3. Gozdni pridelki. 4. Oglarenje. 5. Merjenje lesa za tehnično uporabo in drva. 6. Spravljanje lesa. 7. Gozdno varstvo. 8. Varstvo prirode. 9. Ureditev gozdnega gospodarstva. b) **Gozdna industrija** (razni stroji), žage, vse vrste rezanega lesa, polfabrikati in fabrikati iz lesa, statistika o produkciji in izvozu). c) **Zgradba hudournikov.** d) **Agrarne operacije.**

e) **Slovstvo.** 1) **Lovstvo** (lovstvo v narodnem gospodarstvu, vrste koristne in škodljive divjadi, gojitev in zaščita, kinologija, lovska organizacija, trofeje itd.). g) **Zoo** (celokupno živalstvo naše države). h) **Gozdne in planinske cvetlice.**

Iz hrvatskega združništva

Združništvo na Hrvatskem je silno trpelo, ker so vodje bivše radičevske stranke, hodili posebna nezadružna pota. Ustanovili so neko posebno banko, katero so pa čisto zavozili. Danes se vrše preiskave, kdo je glavni krivec. Krivci se skušajo zavarovati s tem, da so mnoge knjige izginile. Jasno je, da je ob takem gospodarstvu zaupanje hrvatskega kmeta v zadrugo silno padlo. Tudi sicer dobre zadruge danes na tem nezaupanju trpe. Osrednja zveza hrvatskih kmetijskih zadrug v Zagrebu se je sedaj tudi otresla raznih pijavk, ki so govorile, da delajo za kmeta, v resnici pa so ovirale razvoj zveze. Izvoljen je bil letos nov odbor, ki se trudi dvigniti hrvatske zadruge, ki so tam včlanjene. Zadrug je v tej zvezi 335. Zelo lepo se razvija v Zagrebu druga zveza z naslovom »Zadružna Sveza«. Ta je zbirala okoli sebe zdrave zadruge in se je znala varovati vpliva raznih radičevskih voditeljev. V Splitu v Dalmaciji imajo Hrvatje tudi dve zvezi. Ena se imenuje »Zadružni Savez«, druga »Zadružna Matica«. Prva je po številu članic močnejša kot druga, vendar pa je prva prefrpela hude izgube, ker se je spustila na polje, ki ni za zadruge, namreč na razne špekulativne posle. Tudi v Dalmaciji je hrvatsko združništvo mnogo trpelo. Združništvo na Hrvatskem torej danes ni v cvetju, vendar je treba priznati, da se mnogo trudijo, da bi napake iz radičevske dobe hitro popravili. Hrvatskim kmetom želimo, da se njih zadruge razvijejo v najlepše cvetje in da rode enkrat bogatih sadov kmetškemu ljudstvu. Naš more le skrbeti, da za hrvatskim na tem polju ne zastane.